

Vastaus Eve Rämön ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkoston

VD/9562/00.02.00.03/2022

PT/K-ML/MT

Eve Rämö sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Mielenterveyskriisi näkyy vahvasti suomalaisessa työelämässä. Suomessa menetetään yli 17 miljoonaa työpäivää vuodessa mielenterveyshäiriöiden takia, ja yli puolet työkyvyttömyyseläkkeistä johtuu mielenterveyden häiriöistä. Joka viides aikuinen kärsii häiriöistä vuosittain, mutta silti vain puolet uskaltaisi mielenterveysjärjestöjen tutkimusten mukaan puhua niistä työpaikallaan.

Mielenterveysperustaisissa sairauspoissaoloissa on nousua myös Vantaan kaupungin henkilöstössä. Mielenterveyden haasteet ovat suuria, ja vahvemmillemme toimenpiteille ja yhteistyölle on tarvetta niiden selättämiseksi.

Mielenturvaa-verkosto on työmarkkinajärjestöjen, mielenterveysjärjestöjen ja työnantajien verkosto, joka tukee ja sitouttaa jäseniä ratkaisemaan työelämän mielenterveyskriisiä. Mielenturvaa-mallin avulla halutaan haastaa suomalaiset työpaikat mukaan vahvistamaan mielenterveyttä, ja tarjoamaan kattavampia mielenterveyspalveluita työntekijöilleen.

Mielenturvaa-malli on tutkittuun tietoon perustuva malli, jolla ennaltaehkäistään mielenterveyden häiriöitä, madalletaan kynnystä mielenterveyspalveluihin hakeutumiseen ja tuetaan elämän kriisitilanteissa olevia työntekijöitä nopeasti ja vaikuttavasti. Malli on kustannusneutraali, sillä asetetuilla panoksilla luodaan säästöjä vähentämällä sairaspöissaoloja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki liittyy mukaan Mielenturvaa-verkoston, tekee verkoston kuuluvan Hyvän mielen työpaikka -suunnitelman ja ottaa käyttöön Mielenturvaa-mallin työntekijöiden mielenterveyden vahvistamiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 22.8.2022 § 13

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Verkoston kotisivulla todetaan:

”Mielenturvaa-verkosto on syntynyt tarpeesta löytää ratkaisu työelämän mielenterveyskriisiin. Verkosto on yritysten, järjestöjen ja erilaisten työpaikkojen yhteisponnistus, jossa kulttuurin muuttamisen lisäksi tehdään konkreettisia tekoja mielenterveyshaasteen selättämiseksi työelämässä. Verkoston tavoitteena on tehdä mielenterveyden vahvistamisesta osa jokapäiväistä arkea kaikilla työpaikoilla.”

Malliin liittyy psykologipalveluita ja lyhytterapiaa. Vantaan kaupungilla ei ole vuoden 2024 budjettiin tehty juuri niille – hyvin kalliille toimenpiteille – määrärahavarausta. Muutoin monet toimintamallimme on samantyyppisiä, joita verkosto suosittelee. Emme katso siis verkostoon liittymistä tarkoituksenmukaiseksi.

Teemme työtä mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen ehkäisemiseksi seuraavilla tavoilla:

- Seuraamme mielenterveysperusteisten poissaolojen määrää sairauspoissaoloissa. Työterveyshuollon raportit, joissa myös tilannetietoa havainnoista, käydään säännöllisesti läpi palvelualueittain.
- Työkyvyn seuranta ja varhainen tuki työkyvyttömyysriskeissä on laajaa: erityisesti pitkissä sairauspoissaoloissa työhyvinvointiasiantuntijan ja työterveyshuollon tuki, työkyvyn ja kuntoutustarpeen arviointi sekä työkyvyn heiketessä työntekijän terveyden seuranta, kuntoutusneuvonta ja kuntoutukseen ohjaaminen sekä jatkon suunnittelu kuuluvat kaikki keinovalikoimaamme.
- Työterveyshuollon palveluna on työterveyspsykologi työterveyslääkärin läheteellä.
- Kokeilussamme on työkykyvalmentaja. Ohjaus palvelun piiriin työterveyshuollon kautta.
- Kokeilussamme on Mielen voimalinja: uusi varhaisen vaiheen työväline esihenkilötyöhön kaikille toimialoille.
 - *"Mielen voimalinja antaa mahdollisuuden pysähtyä hetkeksi arjen keskellä ja auttaa saamaan uusia näkökulmia sekä työkaluja erilaisiin tilanteisiin."*
 - Kyseessä on helppo ja nopea palvelu mielen hyvinvoinnin tueksi ilman erillistä lähetettä ja lääkäriissä käyntiä. Palvelu on ennaltaehkäisevää matalan kynnyksen toimintaa, jonne esihenkilö voi ohjata työntekijän kevyenkin huolen perusteella. Palvelussa työntekijän yhteydenottopyynnön vastaanottavat psykologit, jotka tarvittaessa ohjaavat varsinaisten työterveyshuoltopalveluiden pariin oman toimialan mukaiseen työterveyshuoltoon.
- Kelan tuottamaan Kiilakuntoutukseen voi hakeutua työterveyshuollon kautta.
- Yksilöille Kestävää työkykyä – mielen hyvinvointia tukeva ryhmävalmennusprosessi
 - ryhmävalmennus perustuu psyykkisen valmennuksen talomalliin. Tarkoituksena on, että ryhmään ohjautuu henkilöitä, jotka hyötyisivät varhaisesta tuesta mielen hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi. Ryhmään ohjautuminen ei edellytä työterveyshuollon toimenpiteitä tai sairauspoissaoloja. Ryhmään ohjaudutaan esihenkilön kautta.
- Työyhteisöpalveluina on tilattavissa työnohjaus sekä valmennus. Nyt tänä ja ensi vuonna on vielä erityisesti haettavissa saatavuusohjelmaan erikseen budjetoitua kehittämisrahaa yksiköihin ja tiimeihin.
- Koulutamme esihenkilöitä terveysjohtamiseen jo perusvalmennusohjelmassa, joka on suunnattu uusille esihenkilöille sekä toimialoilla tarvelähtöisesti
- Energiaa lähijohtamiseen on työhyvinvointia tukeva ryhmävalmennus esihenkilöille
- Ulkoiset palvelutuottajat tuottavat tilattaessa kestävää työkykyä -koulutuksia, -valmennuksia ja -työpajoja henkilöstölle ja työyhteisöille.

Jäämme seuraamaan verkoston toimintaa ja tarpeen mukaan liittymistä arvioidaan uudelleen myöhemmin.

Kaupunginhallitus 11.12.2023 § 33

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eve Rämölle ja 28 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Eve Rämön ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkoston

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonen, puh. 040-5705593 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)